

עבודה חקלאית - רגבים בגולן

ערכים, דגשים חשובים, נורמות שגרתיות, נהלי בטיחות ותחזוקה

א. החיבור לחשיבות העבודה החקלאית שלנו

1. **לכוון גבוה.** לחבר את עצמנו ואת תלמידינו לדבר גדול:
  - כוח יהודי שיוצא בכל בוקר לעבודת האדמה, שהיא מצווה מהתורה ממש: **"העבודה בקרקע היא גופה (=עצמה) מצוה, משום ישוב ארץ ישראל ולהוציא פירותיה הקדושים, ועל זה ציוותה התורה – 'ואספת דגנך'"** (חידושי חת"ם סופר, סוכה לו).
  - אתגר לאומי וציוני.
  - מנוף לצמיחה אישית ובניין המידות. הערכים החשובים לנו: מוסר עבודה, עמידה בזמן וניצול זמן (אין בטלה ברגבים, גם לא אחה"צ...), "עמדת קרב" - עובדים בכל הכוח והאנרגיות. לא מסכנים ועייפים. יושר ואמינות, הזדהות עם העבודה, אכפתיות כלפי החקלאי (הגדלת ראש), מקצועיות ודיוק: **"כי בכל כוחי עבדתי את אביכך"** – יעקב אבינו מלמדנו מוסר עבודה עברית.
  - שייכות לתכנית גדולה ורחבה: תכנית רגבים שותפה בבשורה הגדולה במרחבי ארץ ישראל. מעל 400 בני נוער יוצאים כל בוקר לעבודה ברוך השם, כן ירבו!
2. לצד הנהלים, יש לייצר שיח ולשדר מסר של שיתוף ושותפות עם התלמידים, אתגר, חיזוק חיובי למחוזקים:
  - **"שכון בארץ"** – עשה שכונה בארץ ישראל, הוי נוטע, הוי זורע... שכן את השכינה בארץ.
  - **"כל עוד הנוער לנו במולדת – קום יקום חזון עם ישראל"** (שמואל בס).
  - **"ולשמוח בעמלו זו מתת אלוקים היא"** (קהלת). להיות בשמחה על העמל, על המאמץ הנפשי והגופני, על העשייה שלנו ועל המקום שלנו, על המציאות השלמה.

ב. ציוד חובה

1. **ביגוד:** כובע, נעליים, מכנסיים ארוכים, מזמרה, כפפות - בעבודה עם מזמרה.
2. **ציוד:** מים לכל היום, תיק עזרה ראשונה, טלפון סלולרי לאיש הצוות, אקדח ומכשיר קשר למי שיש

ג. יציאה לעבודה

1. **דיוק:** יוצאים בדיוק בשעה הנקובה. בימי שלישי ורביעי: 6:45. בימי שני וחמישי: 5:50.
2. **תכנון:** לצורך הני"ל, יש להקדים ולקחת את המפתח, להכין את הרכב לנסיעה ולהתארגן עם הציוד.
3. **אין המתנה למאחרים.** פשוט נוסעים!
4. **יש לשדר אווירת רצינות ומחויבות.** הדיוק משדר רצינות, ורצינות בתחילת היום ישדר רצינות לאורך כל היום.

ד. תחילת העבודה

לפני שמתחילים לעבוד, מקבלים :

1. תדריך **זרישות העבודה** מהחקלאי : לדרוש ממנו לדייק בהוראות, לתת זמן לשאלות ולוודא שהכול הובן (החקלאי חייב להעביר תדריך ואף לבדוק את השטח כמה פעמים).
  2. תדריך **בטיחות** מהחקלאי או מאיש הצוות. מומלץ לשתף את התלמידים, למשל לבקש מהם שיעבירו בעצמם את התדריך, ואיש הצוות ידגיש את הדרוש הדגשה.
- באחריות רכז העבודה לתאם את התדריך של החקלאי ואת הגעתו לשטח. באחריות איש הצוות להזכיר לו להגיע ולייעל את עבודת התלמידים.
  - בעבודה בשטח מוזנח : יש לדבר עם החקלאי, לחלק את היום לשתי עבודות.

ה. אופן העבודה

הירתמות התלמידים באופן הטוב ביותר, בלי מסיחים שיפגעו בקצב העבודה, באיכות העבודה ובבטיחות בעבודה, בשכל ישר ובשיקול דעת. סוף מעשה במחשבה תחילה. כמו כן, בעבודה, התקשורת ישירה, אנושית, בריאה וטבעית. יש חיבור לסביבה ולא רק לעצמך ולמסך שלך.
מתוך כך, בזמן העבודה :

1. **אין מוזיקה** (גם לא באוזניות).
  2. **אין טלפונים סלולריים**. רק תלמידי י"ב מביאים טלפון בכיס לצורכי בטיחות ועבודה במקרה של פיצול קבוצות. רק תלמיד שנאמר לו במפורש להביא טלפון לצורך העבודה מביא טלפון לשימוש זה בלבד. **גם בהפסקה הטלפון לא ישמש לעיסוקים אחרים.**
  3. **להמעיט בדיבורים**. בריא ונורמלי לשוחח, פה מילה שם מילה, אך יש לשמור על גבול הטעם הטוב. קל וחומר שאין לנבל את הפה. יהודים אנחנו!
- איש הצוות יעודד את התלמידים לעבוד ברצינות הנדרשת, קלה או קשה ככל שתהיה.
על איש הצוות לתת דוגמה אישית: מוסר עבודה, טלפון סלולרי רק כשהכרחי, מאמץ.

ו. ליווי בעבודה

1. איש הצוות חייב ללוות את התלמידים העובדים. הליווי יינתן לפי שיקול דעתו בזמן ובמקום. על התלמידים לקבל את הליווי בהבנה שהוא לצורך שיפור וייעול העבודה. בעבודות הדורשות רמת דיוק גבוהה או בעבודה בקבוצות גדולות, איש הצוות ילווה מקרוב את התלמידים, ינהל את העבודה ולא יתפוס שורה' בעצמו.
2. שימת לב וליווי לתלמיד עם קשיים מוטוריים או קשיי הבנה.
3. תלמיד בוגר מלווה צעיר : חשוב לפתח את העניין.

ז. הפסקה

המנוחה המחייבת הפסקה היא חצי שעה בלבד.

1. הזדמנות לשיח וחברותא בפשטות.
2. מנוחה לגוף.
3. בזמן ההפסקה ניתן לשתות קפה, אך יש להתחיל 'לקפלי את פק"ל הקפה לפני סיום ההפסקה, כדי לחזור לעבודה לאחר חצי שעה בדיוק. ברכת המזון 5 דקות לפני הסיום.
4. ההפסקה תתבצע בשעה 10:00 עד 10:30. יש להפעיל שיקול דעת לגבי שינוי זמן ההפסקה לפי הצורך במרחק, סיום ותחילת עבודה לאחר ההפסקה.
5. בטיחות עם הגזיות ועם השתייה החמה. להימנע מכוויות.
6. חינוך לסדר ולניקיון.

ח. בסוף העבודה

איסוף ציוד:

1. כללי: מים, תיק עזרה ראשונה.
2. פק"ל קפה.
3. ציוד חקלאי.
4. ציוד אישי: בגדים (מעילים שנזרקו הצידה באמצע העבודה), מזמרות וכו'.

ט. תחזוקה שוטפת

יש להקפיד לשמור היטב על הציוד:

1. קלקרים: לחזק עם איזולירבנד חבלה. לא לזרוק. לא להישען או לשבת עליהם. לרוקן בסיום העבודה.
2. פקל"י קפה: לשמור על הניקיון.
3. מזמרות: לשמור אותן על החגורה.
4. ציוד חקלאי אחר (מסורים, לופרים וכד'): לשמור, לתחזק, לנקות ולהשתמש רק בשימוש הייעודי של הכלי.
5. ופלים: כל אחד מקבל 3-4? ופלים ולא יותר.

י. בטיחות הרכב והנסיעה

באחריות הנהג:

1. הכנה לנסיעה:

- א. לבדוק אם הגלגלים מלאים אוויר כראוי. לחץ קדמי: 48. לחץ אחורי: 64. אם יש תקר, אפשר לתפעל לבד. אם אינך יודע או אינך יכול – יש ליידע את רכז העבודה לטיפולו. אין לנסוע בלי אוויר. אפשר למלא זמנית ע"י קומפרסור, אם יש ברכב.
- ב. לבדוק מה הקילומטראז' המצריך טיפול (הוא רשום על המדבקה המודבקת על השמשה הקדמית בצד שמאל). אם רואים שהרכב מתקרב לק"מ הנ"ל, או אם אין מדבקה – יש ליידע את רכז העבודה.

ג. **לבדוק את מד הדלק.** רכב עם פחות מרבע מכל דלק איננו יוצא מרגבים אלא למטרת תדלוק או עבודה, גם אם קיבלת אישור לנסיעה! ויש לעדכן את רכז העבודה. נדלקה הנורה? באחריותך למלא מיד.

ד. **להודיע לרכז העבודה על כל תקלה ברכב:** מזגן תקול, פנס שבור, מגבים מקולקלים וכד'.
2. **בנסיעה:**

א. **נסיעה בזהירות:** לפי המהירות המותרת בחוק (עד 100 קמ"ש) ולפי תנאי הדרך. בחורף (ערפל, גשם, בוץ) יש להקפיד עוד יותר! הנהג נותן דוגמה אישית כנהג זהיר ושקול.

ב. **כולם חגורים.** עליך לדרוש זאת וגם לוודא זאת.

ג. **אורות.**

ד. **ריכוז:** אינך מתעסק בטלפון ורדיו.

אישור נסיעה:

1. על כל הוצאת רכב מרגבים שלא למטרת תדלוק או עבודה יש לבקש מראש אישור מהמנהל, ממנהל הפנימיה או מרכז העבודה.

2. באופן כללי, כדי לחסוך בהוצאות כספיות וכדי להסתכן פחות, מומלץ למעט בנסיעות ככל שניתן, הן עם תלמידים, הן בלעדיהם.

יא. פינוי הרכב (או ההסעה) בחזרה לרגבים

באחריות איש הצוות:

1. **פינוי הרכב:** להזכיר לכולם להחזיר את הציוד למכולה, לפנות את האשפה.

2. **סידור המכולה:** לסדר את הפק"לים והקלקלרים **במקומותיהם** במכולה. אין לזרוק בפתח המכולה! בזמן

הקורונה - אחריות כיתתית בתורנות!

יב. נהיגה בטרקטור

1. הגדרת נהג או שני נהגים ליום. החלפה מסודרת בזמן מוגדר (הפסקה, סיום חלקה).

2. תדריך מפורט.

שורו, הביטו וראו

מה גדול היום הזה, היום הזה.

אש יוקדת בחזה

והמחרשה שוב פולחת בשדה.

את, מכוש, טוריה וקלשון,

התלכדו בסערה,

ונדליקה שוב את האדמה,

בשלהבת ירוקה. זלמן חן, שורו הביטו וראו

מיזם ששבו לאדמה, נהיו קרובים לשמים. אורי צבי גרינברג, אתערותא, הגברות העולה, (תד, 1926)

לסיום, נחזור שוב לקרוא את סעיף א' מההתחלה.